ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **V. B.,** zast. Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 6. 2017, čj. OAM-104/LE-LE05-LE05-PS-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 9. 2017, čj. 17 A 84/2017-62,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci Mgr. Ing. Jakubu Backovi, advokátovi se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši **4 114 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného byl žalobce (dále „stěžovatel“) zajištěn dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) v zařízení pro zajištění cizinců s dobou trvání zajištění stanovenou do 10. 10. 2017. Stěžovatel rozhodnutí žalovaného napadl žalobou u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“). Výše uvedeným rozsudkem byla tato žaloba zamítnuta jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění

pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Proti tomuto rozsudku nyní stěžovatel brojí kasační stížností.

[2] Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že zákon o azylu výslovně neukládá správnímu orgánu povinnost zkoumat přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života cizince při rozhodování o zajištění. Nelze odhlížet ani od judikatury Evropského soudu pro lidská práva, dle které se nejedná o neoprávněný zásah do práva na ochranu soukromého a rodinného života, pokud je přijaté opatření v souladu se zákonem, sleduje naléhavou společenskou potřebu a je přiměřené sledovanému účelu. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního sudu ze dne 28. 2. 2017, čj. 4 Azs 9/2017-31, dle kterého je účelem zajištění dle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu zajistit efektivní kontrolu nad průběhem správního řízení o vyhoštění, pokud cizinec požádá během řízení o mezinárodní ochranu. Při posouzení zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu žalovaný posoudil možnost uložení zvláštních opatření dle § 47 téhož zákona, zohlednil imigrační historii stěžovatele a přihlédl také k tomu, že se prokazoval pozměněným dokladem totožnosti.

[3] Krajský soud konstatoval, že stěžovatel v žalobě uvedl pouze část odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2015, čj. 1 Azs 20/2015-45, která navíc byla zcela vytržena z kontextu. Rozsudek proto vyložil sám a shrnul, že imigrační status stěžovatele byl nejistý od samého začátku jeho pobytu v roce 2001. V průběhu správních řízení až do vydání napadeného rozhodnutí neuvedl žádné důvody hodné zvláštního zřetele, které by se vztahovaly k jeho rodinné situaci a s nimiž by se musel žalovaný vypořádat. Tvrzení ohledně jeho manželky nebylo nijak rozvinuto. Ani v žalobě nebyla podstata zásahu do soukromého a rodinného života blíže popsána. Pouhé odloučení manželů z důvodu zajištění jednoho z nich nemůže bez dalšího znamenat nepřiměřený zásah. Navíc v zařízení pro zajištění cizinců mohou být přijímány rodinné návštěvy. Vzhledem k vágnosti žalobcových tvrzení nelze žalovanému vytýkat, že se nezabýval zásahem napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života. K takovým úvahám stěžovatel žalovaného ani nenavedl.

[4] Nad rámec krajský soud uvedl, že stěžovatel svými odporujícími si tvrzeními v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany zpochybnil samotný fakt, zda na území České republiky naplňuje svůj rodinný život.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[6] Namítá, že z uvedeného rozsudku sp. zn. 1 Azs 20/2015 vyplývá, že bylo povinností žalovaného při rozhodování o zajištění dle zákona o azylu zohlednit zásah do soukromého a rodinného života. Bez ohledu na pravdivost a spolehlivost stěžovatelem uvedených informací bylo třeba se s informacemi vypořádat.

[7] Nelze akceptovat, že se soud zabýval mírou zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života věcně, neboť je to v rozporu s podstatou správního soudnictví. Úkolem správního soudu není napravovat pochybení správních orgánů. Skutečnost, že krajský soud

přistoupil k posouzení míry zásahu do soukromého a rodinného života naopak svědčí o namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.

[8] V závěru kasační stížnosti stěžovatel navrhl, aby byl rozsudek krajského soudu i napadené rozhodnutí žalovaného zrušeny a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný ve svém vyjádření poukázal na to, že stěžovatel v průběhu správního řízení neuvedl žádné důvody hodné zvláštního zřetele, které by se vztahovaly k jeho rodinné situaci, a s nimiž by se musel vypořádat. V průběhu řízení o vyhoštění sice uvedl, že v České republice pobývá s manželkou a zletilým synem, k těmto osobám ale nesdělil žádné bližší informace. V řízení o udělení mezinárodní ochrany před žalovaným tuto skutečnost popřel a uvedl, že zde pobývá jeho přítelkyně, taktéž nelegálně. Obavu o narušení jeho rodinného či soukromého života stěžovatel neuplatňoval. Neztotožňuje se s názorem stěžovatele, že není relevantní, zda uvedené informace jsou pravdivé či nikoli.

[10] Krajský soud pouze nad rámec nutného odůvodnění konstatoval skutečnosti ohledně rodinných vazeb na území České republiky vyplývající ze správního spisu. Nelze dospět k závěru, že se pokusil o nápravu nedostatku napadeného rozhodnutí, když v odůvodnění rozsudku konstatoval, že žalovaný nepochybil.

[11] V závěru svého vyjádření navrhl, aby bylo řízení o kasační stížnosti zastaveno dle § 46a odst. 9 zákona o azylu, neboť stěžovatel byl dne 10. 10. 2017 propuštěn ze zajištění.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podaná včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[13] Poté, co Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost splňuje formální náležitosti, řešil, zda se v tomto řízení projeví změna, kterou přinesla novelizace zákona o pobytu cizinců provedená s účinností od 15. 8. 2017 zákonem č. 222/2017 Sb. Podle nového, nyní účinného znění § 46a odst. 9 zákona o azylu, by fakt, že stěžovatel již není v průběhu řízení o kasační stížnosti nadále zajištěn, měl vést k zastavení řízení. Judikatura však dovodila, že pokud stěžovatel podal žalobu v době, kdy zákon o azylu nevylučoval jeho věc z meritorního přezkumu správními soudy z důvodu ukončení zajištění, mohl legitimně očekávat, že jeho žaloba i případná kasační stížnost budou řádně projednány (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2017, čj. 1 Azs 243/2017-25 či ze dne 8. 11. 2017, čj. 1 Azs 342/2017-27). Soud neshledal žádné důvody, proč se od těchto závěrů odchýlit. Je proto bezpředmětné, že stěžovatel byl již propuštěn ze zajištění.

[14] Námitky stěžovatele směřují proti tomu, že žalovaný při rozhodování o zajištění neposuzoval zásah do soukromého a rodinného života. K této otázce je potřeba uvést,

že stěžovatel byl zajištěn dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, podle kterého může ministerstvo „*v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže [...] e) byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve*“.

[15] Otázkou posuzování zásahu do soukromého a rodinného života při zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu se Nejvyšší správní soud již zabýval mimo jiné ve svém rozhodnutí ze dne 24. 5. 2017, čj. 3 Azs 21/2017-31. V tomto rozsudku byla situace velmi obdobná nyní posuzované situaci, a soud proto nevidí důvod se od závěrů tohoto rozsudku odchýlit. Stejně jako ve zmíněném rozsudku, tak, ačkoliv se touto otázkou výslovně nezabýval ve svém rozhodnutí žalovaný, zabýval se jí důkladně krajský soud. Svou úvahu rozvedl na straně 5 a 6 rozsudku, kde vypořádal argumentaci stěžovatele věcně, s důrazem na to, že tvrzený vztah stěžovatel budoval již v době, kdy pobýval v České republice ilegálně, tedy s vědomím, že území bude muset jednou opustit. Krajský soud konstatoval, že vzhledem k vágnosti tvrzení stěžovatele, která uvedl v průběhu správních řízení, nelze žalovanému vytýkat, že se ve svém rozhodnutí o zajištění dle zákona o azylu nezabýval zásahem do soukromého a rodinného života. Stěžovatel ostatně žalovaného ani k takovým úvahám nenavedl. Soud také doplnil, že původně tvrzená manželka, nově jen přítelkyně, může stěžovatele navštěvovat v zařízení pro zajištění cizinců.

[16] Nejvyšší správní soud shrnuje, že v řízení před žalovaným neexistovaly žádné indicie o tom, že by zajištěním stěžovatele, resp. jeho přezajištěním podle zákon o azylu, bylo zasaženo do jeho rodinného a soukromého života. Žalovaný totiž pracoval se zcela prostou a vágní informací, že stěžovatel má manželku a syna, aniž by k nim stěžovatel uvedl jakékoliv bližší identifikační údaje. Po přezajištění stěžovatel do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl ve vztahu k jeho rodinné situaci, že se v České republice nachází jeho přítelkyně a její dospělý syn, ke kterému nemá příbuzenský vztah. Popřel tak informaci uvedenou v řízení o správním vyhoštění. Dále uvedl, že syn přítelkyně zde žije legálně, jeho přítelkyně však nelegálně a v době sepsání protokolu byla také zajištěná. Nelze žalovanému v dané věci vytýkat, že se nezabýval zásahem do soukromého a rodinného života, když k tomu kromě vágních tvrzení neměl žádné jiné indicie. Městský soud pak stěžovateli poskytl nadstandardní vypořádání, když dodal, že v zařízení pro zajištění cizinců lze přijímat také návštěvy.

[17] Soud také uvádí, že dle § 2 s. ř. s. „*[v]e správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.*“ Účelem správního soudnictví je tedy umožnit bránit veřejná subjektivní práva. Ze zjištěných a nijak nesporovaných skutečností je zřejmé, že k naprosto žádnému zásahu do rodinného a soukromého života stěžovatele dojít nemohlo. Stěžovatel ostatně ani neuvádí, jak by jeho zajištění mohlo zasáhnout do soukromého a rodinného života vůči družce, která je však také zajištěná, a jejímu zletilému synovi. Bylo by pak čirým formalismem, pokud by Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek

krajského soudu a napadené rozhodnutí žalovaného pouze proto, že se žalovaný touto otázkou výslovně nezabýval.

[18] K namítanému rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Azs 20/2015 je nutné uvést, že tento sice kladl důraz na to, že musí být posouzen zásah do rodinného života při rozhodování o setrvání v zajištění, nicméně uvedl, že mimo to je třeba přihlížet i k dalším významným hlediskům, jako např. porušování imigračních pravidel v minulosti nebo vědomé uvádění nepravdivých informací státním orgánům. Také rozebral, že o zásah do rodinného života nepůjde v situaci, pokud byl rodinný život založen v době, kdy dotčené osoby věděly, že jejich imigrační status je takový, že jejich rodinný život v dané zemi je od počátku nejistý. Z odůvodnění rozsudku nijak neplyne, jak namítá stěžovatel, že by bylo povinností správních orgánů se vždy výslovně vyjadřovat k možné otázce zásahu do rodinného života bez ohledu na nereálnost zásahu do těchto práv.

[19] Pokud pak jde o námitku, že se krajský soud zabýval mírou zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života věcně, je třeba uvést, že krajský soud především reagoval na žalobní námitky, které směřovaly k rodinnému a soukromému životu stěžovatele. Navíc za situace, kdy nebylo povinností žalovaného se výslovně vyjadřovat k možnosti zásahu do soukromého a rodinného života, neboť ten neměl žádné relevantní informace, ze kterých by tento zásah mohl případně dovozovat, nebylo pak pochybením krajského soudu, pokud se k této otázce blíže vyjádřil. I krajský soud totiž jednoznačně dovodil, že vzhledem k vágnosti tvrzení ohledně rodinného a soukromého života není možné žalovanému vyčíst, že se touto otázkou výslovně nezabýval. V návaznosti na to a v reakci na žalobní námitky k tomu pak pouze doplnil své podrobnější vypořádání.

IV. Závěr

[20] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci při tom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[21] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

[22] Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci přiznal odměnu za zastupování (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Jde o odměnu za 1 úkon právní služby (kasační stížnost), celkem v částce 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů) a náhradu hotových výdajů, celkem 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem tedy 3 400 Kč. Mgr. Ing. Jakub Backa je plátcem daně z přidané hodnoty. K nákladům řízení se tedy přičítá tato daň v sazbě platné ke dni ukončení řízení o kasační stížnosti, tj. ve výši 714 Kč. Odměna za zastupování tak činí 4 114 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto

rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 21. února 2018

JUDr. Petr Mikeš, Ph.D.
předseda senátu